Pſ.95.

Pſalmus XCV

1 C Antate domino canticum nouũ: cantate domino omnis terra.

Titulus (pſ. dauid quãdo domus edificabaẜ poſt captiuitatẽ) In p̄cedenti pſ. inuitauit ꝓpheta ad laudẽ. hic aũt incipit laudãdo deſcribere modũ laudis. ſ. (canticũ nouũ) pro edificatiõe domus dei ſpũalis. ſ. eccleſie vel aĩe fidelis que edificatio fit ꝑ cõuerſionẽ gentium vel ꝑ penitentiam poſt captiuitatẽ peccati: vnde is eſt ſenſus tituli. pſ. iſte eſt dauid. agens de hoc qđ factũ eſt (quãdo domus dei edificabaẜ). i. de eo qđ ꝑ hoc ſignatũ eſt videlicet de gaudio qđ habeẜ in corde penitẽtꝭ: de quo Prouer. xiiij. Cor quod nouit amaritudinẽ aĩe ſue in gaudio illius nõ miſcebitur extraneus: ex his patet intentio q̃ eſt monere ad laudem pro reedificatione domus ſpiritualis. Modus due ſunt partitiones. Primo monet oẽs vt pro hac edificatione cantẽt ⁊ prelatos p̄cipue vt omnibus eam annũcient. Secundo oẽs ſimiliter monẽs alios quaſi ſubditos vt offerant alios iterũ p̄latos vt p̄dicent p̄mũ ⁊ ſecundũ aduentũ ibi (afferte ⁊c.) Agit em̄ hic. pſ. de vtroqꝫ aduentu: ⁊ eſt iſte ſecũdus. pſ. In quo hoc facit. alius preceſſit. ſ. deus deoꝝ. cũ ergo in p̄cedenti pſ. iudeos premonuerit vt depoſita duricia venirent ad xp̄m ꝑ fidem tanq̄ꝫ illis ꝑ duriciã cordis ſui iudicantibꝰ ſe indignos ecce conuertiẜ ad gentes. ⁊ dicit (cantate dño canticũ nouũ) quia videlicet nouũ faciet dominus ſuꝑ terrã fe. circũ. virum. (cantate) dico (dño) non ſolũ iudea: ſed (⁊ omnis terra) que audiuiſtis illud nouũ annũciari vobis ꝑ p̄dicationeꝫ apoſtoloꝝ: quia in oẽm terrã exiuit ſonus eoꝝ.

A Inuitat ad gaudiũ ⁊ p̄conium incarnatiõis

2 Cantate domino ⁊ bñdicite nomini eius annunciate de die in diem ſalutare eius.

Hoc iam tertio dixit vt notetur myſteriũ trinitatis que bene notaẜ ꝑ hoc verbum (domino) ter repetito. quia dñs pater: dñs filius: dñs ſpũſſanctus: ⁊ tamẽ non tres domini ſed vnus dñs: vnde in ſingulari dixit (domino) laus vo xp̄i honoꝛ eſt totius trinitatis. Vnde in cantico nouo pro nouitate incarnationis cantate. tota trinitas honoꝛatur. Hoc autẽ (canticũ nouũ) quid aliud eſt q̄ꝫ deſideriũ incarnationis future vel exultatio ⁊ laus iam exhibite. vnde liber qui incipit Oſculeẜ me oſculo oꝛis ſui. in quo deſiderium incarnationis exp̄mit dicit cantica canticoꝛum (⁊ benedicite) corde: oꝛe: ⁊ opere (nomini eius) qđ eſt ieſus ſaluatoꝛ vt corde credatis: oꝛe confiteamini: opere atteſtemini. quoniã nõ eſt aliud nomen ſub celo datũ hominibus in quo opoꝛteat nos ſaluos fieri vt dixit petrus Act. iiij. Et vt hoc in omni terra fiat (annũciate) o vos apoſtoli ⁊ diſcipuli domini (de die in diem). i. continue vel duos dies. duo teſtamẽta. ſ. vetus ⁊ nouũ poſſumus dicere quia eterni ſolis claritate reſplendent. illud em̄ venturũ: iſtud veniſſe ſaluatoꝛẽ declarat de die ergo in diem annũciat q̃ xp̄m promiſſum in veteri ⁊ datũ i nouo p̄dicat ⁊ hoc vtriuſqꝫ teſtamẽti auctoꝛitate confirmat (annũciate) dico (ſalutare eius). ſ. dei. i. xp̄m filium dei qui eſt ſalutare ⁊ ſaluatoꝛ noſter. Lu. ij. Quia viderũt oculi mei: ſalutare tuum. Poſſet etiã hoc eſſe thema in annũciatione (annũciate ſalu. e.). i. xp̄m annũciatũ (de die). i. de gabriele (in diez). i. in beatã virginẽ. pſ. Dies diei eructat verbũ. id eſt filium dei: quia ⁊ nox. i. dyabolus. nocti. i. eue: indicauit ſcientiaꝫ id eſt lignũ ſcientie: vel (ſalutare eius) ſcꝫ chriſti. i. ſalutẽ quã operatus eſt xp̄us in medio terre. ꝑ omnes fines terre p̄dicate hꝫ duo ſalutaria. ſ. xp̄m auctoꝛem ſalutis ⁊ ip̄m opus ſalutationis ſe p̄dicare: hñ dicit paulus apoſtolus j. Choꝛin. j. Nos inquit p̄dicamus xp̄m crucifixũ xp̄m ecce auctoꝛ: crucifixũ ecce opus ſalutis: vel ſcđm aliã litterã (annũciate diem ex die ſalutare eius). i. ꝙ ſalutaris eſt dies ex die. id eſt filius ex patre. lumẽ de lumine. per hanc annunciationẽ edificatur domus dei. id eſt eccleſia: vñ thomas veniens ad iudeos dixit ſe eſſe artificem domoꝝ conſtruendarum. et quaſi quis quereret locum equalẽ et ſpacioſum vbi hec domus edificaretur aſſignat eam in latitudine gentium cum ſubiungit.

3 Annunciate inter gentes gloꝛiam eius: in omnibus populis mirabilia eius.

Annũ. inẜ gentes) iudeis ꝓ ſua cõtumacia intermiſſis (gloꝛiã eius) id eſt illius excellentiſſimã bonitatem qua illos ſaluare decreuit. Ro. xj. Vide bonitatẽ ⁊ ſeueritatem dei. in eos quidem q̃ ceciderũt ſeueritatẽ. in te aũt bonitatem ſi ꝑmanſeris in bonitate vel (gloꝛiã eius). i. id in quo gloꝛiatus eſt videlicet crucẽ ⁊ ignominiã. Joh. xij. Venit hoꝛa vt clarificeẜ filius hoĩs. i. crucifigaẜ: vnde ⁊ Paulus q̃ eius imitatoꝛ erat. dicit Gal. in fine. Mihi autẽ abſit gloꝛiari niſi in cruce dñi noſtri ieſu xp̄i: ⁊ ne foꝛte aliq̃s gẽtes putares exceptas bene addit (in oĩbus populis annũciate mirabilia eius) qꝛ vt dicit Act. x. Non eſt ꝑſonarũ acceptoꝛ deus ſed in om̄i gente q̃ timet deũ ⁊ opaẜ iuſticiã. hic acceptus eſt illi. mirabilia autẽ eius ſunt: incarnatio: paſſio: reſurrectio: aſcenſio. ⁊ talia: vñ de incarnatione dicit Eſa. in fi. Quis audiuit vnq̄ꝫ tale. aut qui vidit huic ſimile. q̃d em̄ eſt mirabilius q̄ꝫ chriſti incarnatio. vbi factũ eſt verbum caro: deus homo: mater virgo. vñ ⁊ hec mirabilia explanãs ſubiũgit.

4 Quoniam magnus dominus et laudabilis nimis: terribilis eſt ſuper omnes deos

Qm̄ do. in hoc apparet mirabile quoniã ille q̃ magnus eſt factus eſt paruus. ille q̃ eſt deus factꝰ eſt homo: hoc eſt qđ dicit (qm̄ magnus dñs). ſ. chriſtus magnꝰ eſt potẽtia licꝫ paruus factꝰ ſit: vñ Eſa. ix. Exp̄mit in eo ſimul ⁊ paruitatẽ ⁊ magnitudinẽ dicẽs. paruulus natꝰ eſt nobis: ecce paruitas cuiꝰ imperiũ ſuꝑ humerũ eius ⁊ vocabiẜ nomẽ eius admirabilis cõſiliarius deus foꝛtis ⁊c. Ecce magnitudo: nec tm̄ magnus ſed (⁊ laudabilis) bonitate. bonitas em̄ facit quelibet laudabilẽ. pſ. Laudate dñm quoniã bonꝰ eſt. nec mediocriter laudabilis: ſed (nimis). i. excellẽter: quia excellẽter bonus. Itẽ nimis laudabilis dicitur: qꝛ nõ poteſt explicari q̄ꝫ laudabilis ſit aut q̄ꝫ bonꝰ eſt. ergo laudabilis bonis quos decet laudatio ꝫ malis ⁊ peccatoꝛibus in quoꝝ oꝛe nõ eſt ſpecioſa laus (terribilis eſt) Job. xxv. Potẽs ⁊ terroꝛ ad eũ eſt ⁊ ne cõpareẜ dñs gentiũ quos ipſi etiã timent. hñ addit (ſuper deos) ⁊ vere terribilis eſt ſuꝑ eos cũ ſit deus oĩpotens ⁊ ip̄i ſint demonia.

5 Quoniam omnes dij gentium demonia dominus autem celos fecit.

Demonia aũt nõ poſſunt nocere niſi a deo ꝑmiſſa (dñs aũt celos fecit) ad lr̄am in quo apparet eius potẽtia. quia nullus alius poſſet eos facere. Hiere. x. Dij q̃ nõ fecerunt celũ ⁊ terrã pereãt de terra (vel celos). i. ap̄los qui demones ſuperãt ⁊ eijciũt: vñ potẽtioꝛes ſunt q̄ꝫ demones. multo foꝛtius dñs qui eos ita potẽtes fecit. ex quo ergo celos fecit. Laudent eũ celi ⁊ terra: ⁊ in pſ. dicitur. ⁊ hec laus ꝑfecta erit in celo in patria: vñ hñ ſubiungit.

6 Confeſſio et pulcritudo in conſpectu eiꝰ ſanctimonia ⁊ mangnificentia in ſanctificatione eius.

Anagogice em̄ in celo ſunt (cõfeſſio) laudis ⁊ gratiarũ actiones. Eſa. lj. Gratiarũactio ⁊ vox laudis. Itez ibi eſt (pulchritudo) in deo q̃ lux eſt vt dicitur. j. Joh. Eccli. xliij. Species celi gloꝛia ſtellarũ. i. ſanctoꝛũ ibi eſt ⁊ cõſpectus vñ Exo. xxv. dicitur de cherubin ꝙ reſpiciant ſe mutuo verſis vultibꝰ in propiciatoꝛiũ. Itẽ ibi eſt (ſanctimonia) ſanctitas ſine terrenitate ⁊ caſtitas ſine fomite. Heb. xij. Pacẽ ſequimini ⁊ ſanctimoniaꝫ ſine qua nemo videbit deum (⁊ magnificentia) Eccli. xlij. in fi. Magnalia ſapiẽtie ſue decoꝛauit q̃ eſt ante ſeculũ ⁊ vſqꝫ in ſeculuꝫ. ibi põt dicere beata virgo ⁊ alij ſancti illud Lu. j. Fecit mihi ma. q̃ po. eſt. hec duo ꝫ. ſ. ſanctimonia ⁊ magnificẽtia ſunt (in ſanctificatiõe eius). i. in tẽplo celeſti qđ eſt deus. Apoc. xxj. Templũ nõ vidi in ea dñs em̄ eſt deus tẽplũ illius. Quid ergo aliud deſcribit Ezechiel q̄ꝫ deũ. Poteſt allegoꝛice ex poni verſus iſte de beato Laurẽtio qꝛ (cõfeſſio ⁊ pulchri-

B De ſancto Laurentio

tādo in cōſpectu eius) ipſe eñi ꝯfeſſus eſt fidē ⁊ ꝙ theſau
ros haberet (pulch.) fuit deo qñ peruſtus fuit ferculū al,
tus ante deū. Itē cōſpexit angelū: vñ romanus baptiſat⁹
eſt. Itē habuit ſanctimoniā ⁊ caſtimoniā qꝛ dyaconus et
ꝑpoſitus viduarū q̄ longo poſt tēpoꝛe fuerūt in eccl'ia ro,
mana. Itē (magnificētia) ⁊ munificentia eius laudať: q̄a
de ipſo dī illud pš. Diſperſit dedit paupibus. Itē qꝛ cecos
illuminauit. Itē (ſanctificatio) quia multos ſanctificauit

Moraliť.
¶ Renouatio triplex q̄ cantatur triplici cantico.

Moraliter (cātate dño canticū nouū) .i. exultate in noui
tate vite. Eph. iiij. Renouamini ſpiritu mētis veſtre. Eſt
aūt triplex renouatio q̄ cantať triplici cantico. Prima eſt
baptiſmi q̄ cantať cātico marie. Exo. xv. j. Coꝛ. x. Oēs in
moy. baptizati ſumus in nube ⁊ in mari. Secūda eſt pen,
tentie: de q̄ in pš. Renouabiť vt aquile iuuētus .ſ. roſtro
fracto. hoc cantať cātico Iudith. Iudith. xvj. i. cātico cō
feſſionis. Iudith eñi interpťať gloꝛificans vel confitens.
Eſa. xxiij. Meretrix obliuioni tradita bene cane. frequen
ta canticū vt memoꝛia ſit tui. Tertia eſt gloꝛie. ij. Pe. in fi.
Nouos celos ⁊ nouā terrā ſm̄ promiſſa eius expectam⁹.
hoc cantať cātico ſymeonis Lu. ij. qđ cantať in comple,
toꝛio. Nūc dimittis ⁊c. Quia viderūt ⁊c. Et. iij. diciť hic.
(cantate) ꝑpter hoc triplex canticū. hoc etiā notať in hoc
ꝙ in nouo teſtamēto ſunt tria tm̄ cantica q̄ merito dicun

¶ Cātica tria noua ſunt tm̄ i nouo teſtamēto.

tur cātica noua .ſ. magnificat: bñdict⁹ Lu. j. Et nūc dimit,
tis Lu. ij. Et hec cantāť quotidie ab eccl'ia. Item ter dicit
(cantate) ꝑpter triplicē armoniā vocis. ad cōſcientiā. ad
vitā. ad famā. cōtra tria genera peccatoꝝ. quidā eñi non
cātant dño in conſciētia: de q̄bus Math. xv. ⁊ Eſa. xxix.
Pplus h̄ labijs me honoꝛat coꝛ aūt. e. longe eſt a me. Alij
aūt nō cātant ei vita ⁊ cōuerſatiōe Tyt. j. cōfiteńť ſe noſ,
ſe deū factis aūt negāt. Alij aūt nō laudāt ipm̄ fama Pro
uer. x. Memoꝛia iuſti cū laudib⁹ nomē aūt impioꝝ putre
ſcet. ⁊. Ro. ij. Nomē dei ꝑ vos blaſphemať inter gētes ſi,
cut ſcriptū eſt. Itē (cātate) dicit cōtra accidioſos ꝯ ſuſur
rantes hoꝛas ꝯ deſpiciētes muſicā. Eccl'i. xxxv. Ne impe,
dias muſicā ⁊ infra ſicut in fabricatiōe auri ſignū ſmarag
di: ſic nūerus muſicoꝝ in iocūdo ⁊ moderato vino. i. in cō
pūctionis vino .ſ. leticia cū triſticia moderata: qꝛ immode
rata triſticia comes ē deſperatiōis (cātate dño oīs terra)
nō vna tm̄ hoc eſt ꝯ acceptores ꝑſonarū ⁊ nationū ſicut
in multis eccleſijs cōuerſa cōſuetudo ⁊ indigna dignitas
inoleuit vt etiā maioꝛi altari nō celebꝛet niſi talis vł talis.
Col. iij. Ubi nō maſculus ⁊ femīa gētilis ⁊ iudeus barba,
rus ⁊ ſcita: ſed oīa ⁊ in oībus xp̄s ⁊ ſupꝛa adducta eſt au,
ctoꝛitas illa Act. x. In omī gēte q̄ timet deū ⁊ facit iuſtici,
am acceptus eſt illi ⁊ q̄ acceptus eſt illi dʒ ei cātare ſemꝑ
⁊ vbiq; (⁊ cātate ⁊ bñdicite nomī eius) quidam cātant et
maledicūt vt in carmibus faſcenninis Iac. iij. In ipſa be
nedicim⁹ deū patrē ⁊ in ipſa bñdicim⁹ hoīes q̄ ad ſilitudi
nē dei facti ſunt ⁊c. Hiere. xv. Omēs maledicūt mihi dicit
dñs quō Math. xxv. ꝙ vni ex minimis meis feciſtis mi,
hi feciſtis (annūciate) alijs vos ꝑficiētes (de die in diez)
id eſt de virtute in virtutē (ſalutare eius) .i. pn̄iam q̄ du,
cit ad ſalutē. Math. iiij. Agite pn̄iam appꝛopiquabit eñi
reg. celoꝝ .ſ. ſi egerit pn̄iam. ij. Coꝛ. vij. Que ſm̄ apoſto,
lū triſticia eſt .ſ. pn̄ia in ſalutē ſtabilē operať (annūciate)
nō ſolū inter clericos: ſʒ etiā (inter gētes) .i. paganos mo,
ribus ⁊ ſi nō fide q̄les ſunt hodie fere oēs nō ſolū toꝛmen
ta q̄ terrent ſʒ etiā gloꝛia ei⁹ q̄ allicit: q̄dam eñi ſunt q̄ ne,
ſciūt annūciare niſi minas ⁊ penas q̄ volūt deo acquirere
ſeruos nō amicos (annūciate) ergo (gloꝛiā) nō mūdi ſed
(eius) nullus eñi appetit gloꝛiā mundi niſi ex ignoꝛantia
gloꝛie dei. Itē (eius) nō noſtrā. pš. Nō nob dñe nō nobis
ſed noī. t. da gloꝛiā. Eſa. xxiiij. in doctrinis gloꝛificate dñm
(in oībus po. mira. eius) nō tm̄ in vno populo. Eſt autē
triplex populus .ſ. populus dei: populus mūdi: populus
dyaboli. ⁊ oībus his annūciare debēt ꝑdicatoꝛes ſed mul
ti ſunt q̄ magna volūt ꝑdicare clericis tm̄ q̄ populos ſibi
ſubditos dimittūt in erroꝛe ſuo moꝛi. ⁊ pariſius veniūt ꝑ,
dicare. Greg. Recoꝛdē ſe aſſerit q̄ oꝛtis ſciētibus in flumi
ne aquā ſpargit (mirabilia opa eius) dei .ſ. opera creatio,
nis ⁊ iuſtificatiōis: de hoc vltimo dicit Bern̄. factū eſt de
nihilo aliq̄d de vetuſto nouū: eternuʒ beatūq; de dānato
moꝛtuoq; (qm̄ magn⁹ dñs ⁊ lau. ni.) In hoc verſu notā,
tur quiq; in dño q̄ exigūt q̄nq; in nobis: in dño notať ma

¶ Hic notantur quiq; i dño q̄ exigunť in nobis.

gnitudo cū dicit (magn⁹) dñatio cū dicit (dñs) laus cuꝫ
dicit (laudabilis) terroꝛ: cū dicit (terribilis) potentie cō,
paratio ſupeminēs cum dicit (ſuper omnes deos) qꝛ (ma
gnus) exigit a nobis admiratiōnē ⁊ honoꝛē qꝛ (dñs) ſerui
tiū quia (laudabilis) laudē: qꝛ (terribilis) timoꝛē qꝛ (ſuꝑ
oēs deos) cultū ſingularē. Eſt igiť (magnus) qꝛ immēſus
capacitate oīa capit a nullo capiť plene. Itē (magn⁹) q̄a
eternus duratiōe. Itē (magnus) largitate qꝛ magna dat
⁊ bona nō ꝑua h̄ ſtercoꝛa niſi poꝛcis. Item qꝛ (magnus)
eſt auertit ſcrutatoꝛes qꝛ nō capiēt immēſum qꝛ (dñs) fili
os belyal qui nulli volūt ſubeſſe reproꝛbat qꝛ (laudabilis)
cōdemnat inuidos ⁊ ingratos q̄ nō laudāt ſed oderūt fa,
cta eius circa alios: qꝛ (nimis) increpat tepidos ⁊ remiſ,
ſos laudatoꝛes. Item qꝛ (terribilis) repꝛobis ⁊ blandus
iuſtis: arguit ſtultos qui nec timere mala nec rumpere bo
na ſciūt. Item qꝛ (ſuper omēs deos) arguit cōfidentes in
creatura qui de pecunia vel de ventre ſuo faciūt ſibi deuʒ
inſtinctu dyabolico: vñ addit (qm̄ omēs dij gentiū) id eſt
gentiliter ⁊ nō rōnabiliter viuentiū ſunt (demonia) .i. in,
ſtinctu dyaboli facta ⁊ ficta. dyabolus enim eſt quaſi figu
lus ⁊ artifex falſoꝝ deoꝝ. alij facit deū ventrē alij pecuni
am alij meretricē: ⁊ ſic de alijs: ſm̄ ꝙ dicit Aug. qđ vnuſ,
quiſq; colit ⁊ venerať hoc ſibi deus eſt (dñs autē) nō fa,
cit iſtos deos: ſed (celos fecit) id eſt ſanctos viros: vnde
vn⁹ eoꝝ q̄s fecerat ſic dicebat in pš. Scitote qm̄ dñs ipſe
eſt deus ipe fecit nos ⁊ non ipi nos. Apoc. j. Lauit nos a
peccatis noſtris in ſanguine ſuo ⁊ fecit nos regnū ⁊ ſacer
dotes deo ⁊ patri ſuo. peccatoꝛes autē ſe faciūt. id eſt pec,
catoꝛes. Ezech. xxviij. Ego feci memetipm̄. quomodo aūt
homo fiat ſanctus ⁊ deo placens ſubiūgit (cōfeſſio ⁊ pul,
chritudo in cōſpectu eius) .i. ſi homo cōfiteať peccatū ſic
lauabiť ⁊ pulcer fiet in cōſpectu dñi. vñ hic Glo. argumē
tať ſic ſi ergo amas pulchritudinē cōfitere vt ſis pulcher
Bern̄. Si amas cōfeſſionē. ſi amas decoꝛē (ſanctimonia
⁊ magnifi. in ſanctificatiōe eius) .q.d. ſi vis eſſe ſanct⁹ co,
ram deo ſerua (ſanctimoniā) vt ab omī malo declines: et
(magnificētia) vt magna operari nō ceſſes. Hec ſunt due
partes iuſticie .ſ. declinare a malo ⁊ facere bonum que ho
minē iuſtū ⁊ ſanctū conſtituūt. 7

¶ Afferte domino patrie gentiū afferte do
mino gloꝛiam et honoꝛem: afferte domino
gloꝛiam nomini eius.

¶ Afferte dño) Scđa pars in qua ꝑmo monet ſubditos
vt offerāt. ſecūdo ꝑlatos vt pꝛedicēt vtriq; aduentum xp̄i
dicit (afferte) .q.d. ex quo talis ⁊ tātus eſt dñs (afferte do,
mino) o vos (patrie gentiū) vniuerſe qꝛ iudei afferre non
volūt (afferte) dico (gloꝛiā ⁊ honoꝛē) gloꝛiā intus in coꝛ,
de per fidē (honoꝛē) exterius ꝑ operationē: ꝑmū vtiq; ne
ceſſitariū eſt qꝛ Rom. xj. Sine fide impoſſibile eſt quenq;
placere deo credere eñi opoꝛtet accedentē ad deū qꝛ eſt et
inq̄rentibus ſe remūeratoꝛ ſit. Scđm nihilominus neceſ
ſariū qꝛ Iac. ij. Fides ſine opibus moꝛtua eſt ⁊ ne vobis
ipam fideʒ vel opa attribuatis (afferte dño gl'iam ⁊ ho.)
ita ꝙ (noī eius) nō vřo: vt .ſ. eius gratie attribuatis fidem
quā ipſe infundit ⁊ opa q̄ ipſe opatur in vobis cooperāti
bus ſicut aūt ſupꝛa ter dixerat: cātate. ita hic ter dicit (af,
ferte) ꝑpter trinitatē quam fide ⁊ ope debem⁹ honoꝛare.
Itē in h̄ ternario notať trina triū magoꝝ oblatio Mat.
ij. qua ipm̄ deū regē ⁊ hominē ꝑdicauerūt: ſm̄ ꝙ in pꝛoſa
cātat eccleſia: thure deū ꝑdicant auro regē regū hominēʒ
moꝛtalē: mirrha ſiliter: hic dicit (afferte dño glo.) ſcʒ deo
thus (⁊ honoꝛē) .ſ. regi aurū (gl'iam) .ſ. homiēs ſepulture
mirrhā. gloꝛioſi eñi ſic ſepeliunť (nomī eius) .i. humani, 6
tati: ſecundū eſt ꝙ deus nō indiget noīe qꝛ ſolus eſt.

¶ Tollite hoſtias et introite in atria eius:
adoꝛate dominum in atrio ſancto eius.

¶ Tollite hoſtias) .i. coꝛda cōtrita ad deū erigite. pš. ſacri

ficiū deo ſpūs cōtribu. ⁊c. ⁊ ſic nō vacui (introite in atria
eius) atria dn̄i appellat eccliam militantē ꝑ quā eſt intro
itus ad tēplū ecclie triūphantꝭ ⁊ dicit plura (atria) qꝛ mul
te ſunt ecclie oēs tn̄ in vnā cōueniunt: vn̄ ſingulariter ſub
iūgit (adorate dn̄m in atrio ſancto eius) .i. in vnitate eccle
ſie o vos patrie gentiū q̄ ſolebatis adorare dyabolū in di
uerſitate ydolatrie: q̄libet em̄ ciuitas habebat deū ſuū di
uerſum ab alijs: vel per (atria) intelligit doctrina ꝓpheta
tarū ⁊ patriarcharū ꝑ quam intrat ad atriū interius .i. ad
doctrinā euangelij: vn̄ dicit (introite in atria) .i. in doctri
nā ꝓphetarū ⁊ moy. ⁊ demū (adorate dn̄m in atrio ſancto
eiꝰ) .i. in eccl̄ia ⁊ doctrina noui teſtamēti: ⁊ ſi plerıqꝫ de gē
tibus nolūt cōuerti o vos apl̄i ⁊ p̄lati p̄dicate vt ſic.

9 Cōmoueatur a facie eius vniuerſa terra:
dicite in gentibus quia dominus regnauit
Cōmoueat a fa. eius vniuerſa terra (cōmoueat ꝑ peni
tentiā (a facie eiꝰ) vēturi ad iudiciū (vniuerſa t̄ra) .i. cor
da gentiū terrena amātiū ⁊ ſectantiū (dicite) p̄dicādo in
gētibus qꝛ (dn̄s regnauit) reſurgendo a mortuis Alia lr̄a
hꝫ (regnauit a ligno deꝰ) qꝛ ꝑ lignū deuicit demonē ⁊ ipaꝫ
mortē: qꝛ ſceptrū ⁊ imperiū eiꝰ ſup humeruꝫ eius Eſa. ix.
vel ſic (cōmoueat a fa. eiꝰ) .i. a p̄ntia eiꝰ (vniuerſa terra)
iudeoꝝ. Math. xxi. Cū intraſſet hieroſolimā cōmota eſt
vniuerſa ciuitas. Itē (a fa. eius) morientis) cōmota eſt ter
ra) Math. xxvij. ⁊ xxviij. (dicite in gētibus) .i. o vos gen
tes (dicite) qꝛ (dn̄s regnuit) h̄ fuit factū qn̄ centurio q̄ erat
de gētibus dixit Mat. xxvij. Vere filiꝰ dei erat iſte. Scd̄m
aūt p̄mā expōnem ꝓcedamꝰ (dn̄s) .q. vere (regnauit) re
ſurgēdo a mortuis. qđ oñdit poſt reſurrectionē iō ſubdit.

10 Etenim correxit orbem terre: qui non cō
mouebitur iudicabit populos in equitate.
Eteni correxit or. ter.) .i. eccliam q̄ iocūditate pfecta aſ
ſiſtit indeficiēs: vn̄ addit (q̄ non cōmouebit) ⁊ ſi moueat
nō tn̄ ex toto cōmouebit qꝛ nauicula petri ⁊ ſi fluctuet nō
tn̄ ſubmerget: hāc aūt correctionē ⁊ poſtea cōfirmationē
p̄mo incepit facere in p̄mis eccleſie. ſ. in apl̄is: qꝛ Mat. in
fi. dr̄ ꝙ recūbentibꝰ illis. xj. apparuit eis ieſus ⁊ exprobra
uit incredulitatē eorū ⁊ duriciā cordis: qꝛ his q̄ viderant
eū reſurrexiſſe a mortuis nō crediderāt: poſtea aūt in die
penth. cōfirmauit eos ne oīno moueri poſſent. ps. Verbo
dn̄i celi firmati ſunt ⁊ ſpū oris eiꝰ omnis v̄tus eius: nec tm̄
qꝛ regnauit p̄dicate ſed ⁊ qꝛ iudicabit pp̄los in futuro iu
dicio (in eq̄tate) ſupra meritū remunerās bonos: malos
citra meritū puniens (⁊ in equitate) .i. ſine pſonarū ⁊ mu
nerū ⁊ preciū acceptiōe Prouer. vj. in fi. Zelus ⁊ furor vi
ri nō parcet in die vindicte nec acq̄eſcet cuiuſq̄ p̄cibꝰ nec
ſuſci. pro re. dona plurima: ⁊ pro hac equitate iudicij in q̄
remunerabunt boni.

11 Letentur celi ⁊ exultet terra cōmoueatur
mare ⁊ plenitudo eius: gaudebunt campi
et omnia que in eis ſunt.
Le. celi) .i. apl̄i ⁊ p̄dicatores q̄ enarrāt gl̄iam dei ⁊ com
pluūt terrā ſimpliciū (⁊ exultet terra) .i. ſb̄diti cōpluti ab
his celis q̄ bonū fructū attulerūt dn̄o ſuo in tp̄e ſuo Luc.
xxj. His aūt fieri incipiētibus reſpicite ⁊ leuate capita ve
ſtra qm̄ appropinquat redēptio v̄ra. Itē qꝛ in hac eq̄tate
iudicij punient pctōres (cōmoueat mare) .i. illi q̄ adhuc
ſunt in amaritudine peccati ⁊ infidelitatꝭ cōmoueant ad
pn̄iam ⁊ fidē (⁊ plenitudo eius) oēs. ſ. a minimo vſqꝫ ad
maximū vt plenitudo gentiū intraret in atria dn̄i .i. in ec
cleſiā: ſcd̄m qđ dr̄ Ro. xj. cecitas ex parte cōtigit in iſrael
donec plenitudo gentiū intraret. ⁊ ſic ipi de mara facti cā
pi. ſ. humiles ex elatis (gaudebūt cāpi ⁊ oīa q̄ in eis ſunt)
id eſt oēs virtutes eorū tam nature q̄ꝫ gratie.

12 Tunc exultabunt omīa ligna ſiluarum a
facie domini quia venit: quoniam venit iu
dicare terram.
Tunc) .i. poſt cōuerſionē (exultabūt oīa ligna ſiluarū)
id eſt gentes q̄ erāt olim ligna ſiluarū infructuoſa ⁊ inuti
lia nūc aūt poſt cōuerſionē facte ſunt ligna domꝰ dn̄i qꝛ p̄
ciſi ſunt ab oleaſtro ⁊ inſerti in bonā oliuā: ſicut dr̄ Rom.
xj. Eſa. xxxv. Letabit deſerta ⁊ inuia exultabit ſolitudo et
florebit quaſi liliū (exultabūt) dico (a facie dn̄i) vēturi ad
iudiciū ⁊ faciē hꝫ qꝛ hō vn̄ p̄mo dicit (qꝛ venit) p̄mo i car
ne ⁊ faciē oñdet in iudicio (qm̄ venit) .i. cito veniet (iudi
care terrā) viuos. ſ. ⁊ mortuos vn̄ articulus eſt fidei ꝙ eſt
venturus iudicare viuos ⁊ mortuos: cū aūt venerit iudi
care nō impediet executio iudicij quia.

Iudicabit orbem terre in equitate: ⁊ po- 13
pulos in veritate ſua.
Iudi. or. ter.) .i. totū mundū (in equitate) ſine pſonaꝝ
acceptiōe vt dictū eſt. eq̄tas em̄ eſt lance librata iuſticie di
gniſſima retributio meritorū: de orbe aūt terrarū non bru
ta aialia ſ; tm̄ hoīes rōne vtētes iudicabit: vn̄ reſtringens
exponit qđ dixerat dicēs (⁊) pro .i. pp̄los. ſ. (iudicabit in
veritate ſua) q̄ nulli pcet: vt dictū eſt. Moralr̄ (affer Moralr̄.
te dn̄o) ſupra locutus eſt de cōfeſſione ⁊ pulchritudine et
alijs dicēs: cōfeſſio ⁊ pulchritudo ⁊c. vn̄ ad illa monet hic
dicēs o vos (patrie gentiū) .i. gētiliter viuētiū: ⁊ dicit (pa
trie) in quo notat ꝙ magna eſt multitudo pctōꝝ hoīum
(afferte dn̄o) oblatiōes p̄dictas q̄ placent ⁊ acceptabiles
ſunt in cōſpectu eiꝰ. ſ. cōfeſſiōe q̄ decorat hoc eſt qđ hic di
cit (gl̄iam) cōfeſſio em̄ pctōꝝ decor eſt cōfitentis q̄ ꝑ eā la
uat. ⁊ gl̄ia dei q̄ occulta ſcire recognoſcit a q̄ venia petit
vn̄ Ioſue. vij. Da gl̄iam deo ⁊ ꝯfitere ⁊ indica mihi q̄d fe
ceris. Qđ aūt addit (⁊ honorē) refert ad id qđ ſupra dixit
ſanctimonia. ꝑ ſanctimoniā em̄ nr̄am deuꝫ honoramꝰ: vn̄
j. Theſ. iiij. h̄ volūtas dei ſanctificatio v̄ra vt abſtineatis
vos a fornicatiōe ⁊ ſciat vnuſq̄ſqꝫ v̄m poſſidere ſuū vas
in ſctificatiōe ⁊ honore Qđ aūt ſbiūgit (afferte do. glo. noi
eiꝰ) refert ad id qđ dixit (magnificētia) ſm̄ id qđ ait apo
ſtolus. j. Cor. x. in fi. ſiue comedetis ſiue bibitis ſiue aliud
q̄d facitꝭ oīa in gl̄iam dei facite ⁊ Math. v. Sic luceat lux
v̄ra co. ho. vt vi. o. v. bo. ⁊ glorificēt pa. v. q̄ in celis ē: vel h̄
tria v̄ba (gl̄iam honorē ⁊ gl̄iam) pn̄t referri ad illa tria q̄
ſunt in pn̄ia viꝫ ad cōtritionē: cōfeſſionē ⁊ ſatiſfactionē:
hec tres ſunt oblatiōes q̄ neceſſarie ſunt i recōciliatōe pec
catoris ad deū q̄s etiā ipſi innocētes afferre dn̄o debēt qđ
ſignatū eſt. j. Regū. j. vbi dr̄ de anna ⁊ ſamuele ꝙ adduxit
eū ſecū poſtq̄ꝫ ablactauerat in tribꝰ vitulis ⁊ tribꝰ modijs
farine ⁊ amphora vini ablactat hō cū a pcti dulcedine ſe
parat ꝑ tres vitulos ⁊ tres modios farine: ille tres oblati
ones intelliguntur ⁊ duplicant ibi ⁊ h̄ tertio dr̄ (afferte) q̄a
nō dꝫ hō ſemel cōteri vl̄ cōfiteri vel ſatiſfacere: ſ; dꝫ h̄ plu
ries iterare (tollite hoſtias) viuas de q̄bus Ro. xij. Obſe
cro vos frēs ꝑ miſcd̄iam dei vt exhibeatis corpa v̄ra hoſti
am viuentē ſanctā deo placentē Eccli. xxxv. Nolite offer
re m̄ūera praua non em̄ ſuſcipiet illa Prouer. xxj. Hoſtie
impioꝝ abhoīabiles. Et nōndū eſt ꝙ ait (tollite) .i. ſurſuꝫ
leuate vt ꝓpter celeſtia fiāt: q̄ cōtra Oſee. v. Victimas de
clinaſtis in ꝓfundū hypocrite ſe victimāt ſ; in ꝓfundū in
ferni: boni v̄o tollūt ⁊ eleuāt hoſtias Leui. ix. Armos dex
tros ſepauit aaron eleuans corā dn̄o ⁊ eſt hic bona exhor
tatio ad religionē: religioſus em̄ ē hoſtia xp̄o oblata a car
ne ⁊ mundo ſepata in altitudinē vite eleuata vn̄ ⁊ hn̄ ſub
iūgit admonitionē ad ingreſſuꝫ religiōis cū dicit ⁊ (introi
te in atria eiꝰ adorate dn̄m in atrio ſancto eiꝰ) atriū em̄ tē
pli celeſtis interius eſt religio ⁊ diuerſe religiōes diuerſa
ſunt atria ſicut plene diximꝰ ſupra in ps. te decet in illo ver
ſu Btūs quē elegiſti ⁊ aſſūp. inhita. in atrijs. t. q̄ voluerit
ibi requirat. Itē atriū ſanctuꝫ dei eſt eccl̄ia dedicata Geñ.
xxviij. Terribilis eſt locꝰ iſte nō eſt hic aliud niſi domꝰ dei
⁊ porta celi ibi adorādus eſt dn̄s ps. in. no. ex. ma. v. ſctā. i.
in eccl̄ia qđ eſt ꝯ dicētes horas in cāpis ⁊ in cameris. iij.
Re. viij. Quicūqꝫ orauerit in loco iſto exaudies i loco ha
bitaculi tui in celo ⁊ cū exaudieris ꝓpitius eris (cōmouea
tur a fa. eiꝰ vniuerſa terra) .i. corda terrena .i. timeāt faciē
iudicaturi q̄ iudicās terrenos dānabit: vn̄ Apoc. viij. Ve
ve ve habitantibus in terra: ſi h̄ terra timeret deū nō timeret
ꝑicula mūdi Eccli. xxxiiij. Qui timet deū nihil trepidabit:

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q2 vo cōmoueri nolūt a facie timoris dñi merito cōmouē
tur a faciebus mūdi ⁊ fere ab oibus q̄ videt Job.xv.cun
ctis dieb⁹ ſuis impi⁹ ſupbit ⁊ nūerus annoꝝ incert⁹ eſt ty
rānidis ei⁹.ecce due cōmotiōes.ſ.p ſupbiā ⁊ p iram:⁊ ad
dit de alia ſonit⁹ terroris ſp in aurib⁹ ei⁹ ⁊ cū pax ſit ſemp
inſidias ſuſpicat̄.Glo.mala mens ſp in laborib⁹ eſt ſicut
bona ſp trāquilla q2 aut molit̄ mala q̄ inferat aut metuit
ne ſibi h̄ ab alijs inferant̄.Eſa.vij.Cōmotū eſt cor eius et
cor.ppl'i eius ſicut mouent̄ ligna ſiluaꝝ a facie vēti vt aūt
cōmoueri poſſint a facie dñi (dicite in gētibus) o vos p̄di
catores.i.p̄dicate p̄dicatorib⁹ (q2 dñs regnauit).i.ſe regē
⁊ dñm oipotentē iā eſſe oñdit puniendo eos q̄ eū tiere no
lebāt (eteñi correxit orbē terre).i.totū mūdū puniuit p di
luuiū (q̄ nō cōmo.).i.cui vlteri⁹ nō dabit̄ tp̄s pnie vt cō
moueat̄ ⁊ placare poſſit deū:ſic p̄dicabat apl's Eph.v.di
cēs.Hoc ſcitote intelligētes q̄ ois fornicator aut immun
dus aut auar⁹ qd̄ eſt ydolorū ſeruit⁹ nō h3 hereditatē in
reg.dei:nemo vos ſeducat inanib⁹ v̄bis qm̄ ꝑpter h̄ venit
ira dei in filios diffidentie ⁊ q̄ iā ſit in ira (correxit orbē ter
re) adhuc (iudicabit ppl'os in eq̄tate) vn̄ tū ꝑpter p̄teritā
aīaduerſiōz:tū ꝑpter futurā diſtrictionē timeri d3:vl' ſic
pōt legi v̄ſus iſte (eteñi correxit orbē terre) orbis terre ſūt
iuſti ſicut dictū eſt ſupra de eccl'ia ⁊ apl'is:hij etiā ſunt ve
ſtis xp̄i Sap.xviij.In veſte poder' quā hēbat totus erat
orbis terrarū q̄ non cōmouebit̄ Prouer.x.Juſtus.q.fun
damētū ſempiternū corrigit̄ tñ cū ei⁹ cor regit̄ v̄bo vl' ver
bere (terre) bñ dicit q2 i celo nihil eſt corrigendū ſ in edifi
cio terre lapides dolandi ſunt ne diſſideant illū autem qui
(nō cōmouebit̄) a ſe corrigit dñs flagello Heb.xij.Queꝫ
eñi diligit dñs caſtigat flagellat aūt oēm filiū queꝫ recipit
Eccli.xxx.Qui diligit filium aſſiduat ei flagella (iudicabit
populos).i.cōfuſos affect⁹ ⁊ tumultuātes.Eſa.xxv.Tu
multū alienorū hūiliabit (in equitate) cōtra motus illece
broſos equā menſurā tribulatiōis ⁊ amaritudinis immit
tēdo Eſa.xxvij.in mēſura cōtra menſurā cū ablata fuerit
iudicabit eā meditatus eſt in ſpū ſuo duro Jdcirco ſup h̄
dimittet̄ iniq̄tas domui iacob:⁊ iſte ois fruct⁹ vt auferat̄
peccatū.De hac aūt correctiōe ⁊ iudicio ſiue in p̄terito ſi
ue in futuro:vt dictū eſt ſiue etiaꝫ in p̄nti fiat a dño letari
debēt boni viri q2 totū eſt ad ſuū ꝑfectū:vn̄ addit (letent̄
celi ⁊ exul.terra) celi:q2 alti ⁊ clari ſignificāt ordinē p̄lato
rū:vt ſupra dictū eſt (terra) q2 ſtat ⁊ ferax ē ſtatū clauſtra
liū q̄ in voto ſtabiles ⁊ bonoꝝ operū ſunt feraces.pſ.Dñi
eſt ter.⁊ ple.eius (cōmoueat̄ mare ⁊ ple.eius) p mare in
telligit̄ ſtatus mercatorū q̄ currūt per maria ⁊ nunq̄ ſine
p̄iculo ſunt vel corporū vel aiaꝝ Eccli.xxvj.Due ſpeci
es difficiles ⁊ p̄iculoſe mihi apparuerūt eruit̄ negocians
a negligētia ⁊ cāpo nō iuſtificabit̄ a peccatis labioꝝ.pro
pter hoc ergo cōmouent̄ ſed nō ita agricole:de q̄bus intel
ligit̄ qd̄ ſequit̄ (gaudebūt cāpi ⁊ oia q̄ in eis ſunt) campi
eñi dicunt̄ agricole q̄ colūt cāpos ⁊ paſcunt̄ hoies etiam
reges ⁊ tondent̄ omi anno p talias ⁊ exactiōes Eſa.lxiij.
Qui eduxit eos.q.animal in cāpo deſcendēs vel eñi in cā
po deſcēdit ad querenduꝫ ſibi cibū.Sap.ix.Apparuit cā
pus germinans de ꝓfundo nimio p quem ois natio tran
ſiuit iſti gaudēt qñ annunciant̄ eis de xp̄o:ſimiliter et mili
tes de quibus intelligi poteſt qd̄ ſequit̄ (tūc exultabūt).ſ.
cum eis p̄dicatum fuerit (oia ligna ſil.) ſilue q2 iculte ſunt
ꝑperaſq3 habent arbores et feras nutriūt et ſolē excludūt
milites ſunt qui porcos etiā paſcunt glande ⁊ canes vēna
tiōe iſta ſatis patēt:hij ergo exultāt de verbo dñi:ſm q̄ dr̄
Eſa.lv.Montes ⁊ colles cantabunt corā vobis laudē ⁊
oia ligna regionis plaudēt manu:⁊ de hoc letant̄ q2 p̄mu
niunt̄ de aduētu dñi:vn̄ dicit (a facie dñi q2 venit qm̄ ve.
iu.terrā) p̄mo venit nūc in cordibus fideliū p gratiā tan
dē veniet ⁊ iudicare p ſn̄iam ⁊ q̄ hic gaudet de aduētu iſto
⁊ illum deſiderat tūc gaudebit de illo:mali vero ecōtrario
triſtabunt̄:vn̄ S.p.v.Vidētes turbabunt̄ timore horri
bili ⁊c.iudicare terraꝫ:merito q2 in terra ſunt iudicia atq3
lites:nō dicit celū vel infernū q2 ibi nō ſunt iudicia neq3 li
tes (iudicabit or.terre in eq̄.⁊ ppl'os in veritate ſua) p (or
bē) intelligi poſſunt laici p ppl'os dñi clerici orbis ḡ meri
to iudicabit̄ in eq̄tate q2 fecit iniq̄tatē pro equitate q2 in
diciū p̄uidēs iob laicus dicebat Job.xxiij.Equitatē ꝓpo
nat cōtra me.q.d.nō timeo cā q2 nō feci iniquitatē:ppl'us
v̄o dei.i.cler⁹ iudicabit̄ in veritate q2 docuit verbo vel exē
plo falſitatē Hiere.x.falſuꝫ eſt qd̄ cōſtauit Hiere.v.Pro
phete ꝓphetabāt mendaciū.i.tēporalia.Alia l'ra h3 (iudi
cabit orbē in iuſticia) nō iniuſte ſicut multi iudices ⁊ po
pulos in fide ſua nō ſm dicta falſorū teſtiū vel ſm cōſilia
aduocatorū ſicut moderni iudices faciūt ſed ſicut ipſe cre
dit.i.ſcit eſſe faciendū.Itē (in fide).i.ſm legem fidei non
ſm ſtatuta ⁊ leges hominū Malach.ij.Lex veritatis fu
it in ore eius ⁊ iniq̄tas nō eſt inuenta in labijs eius hoc dr̄
de iudicib⁹ ppl'i iſrael videlicet de leui:talis eñi fuit quon
dā leui.⁊ talis mō deberet eſſe cler⁹ q̄ ei ſucceſſit in officio

Pſalmus XCVI Pſ.96.

DOminus regnauit exultet terra:le 1
tentur inſule multe.

Titulus (pſ.ipſi dauid qñ terra eius reſti
tuta eſt ei) ſumpt⁹ eſt iſte titulus de hyſtoria.ij.Regū.xix.
vbi dr̄ q̄ poſtq̄ mortu⁹ eſt abſalon filius dauid reſtitutū
eſt ei regnū nō tñ ad l'ram de illo facto intelligendū eſt qd̄
agat̄ in h̄ pſ.ſed myſtice deſignato Cōtinuatio ſic p3.In
p̄cedenti pſ.cepit laudes canere poſt inuitatoriū.in h̄ aūt
pſ.materiā magne laudis ꝓſequit̄.ſ.xp̄i reſurrectionē qñ
nouus rex trabea carnis ſe induit ⁊ hūanitate ſe corona
uit.Juxta illud Cañ.iij.Videte regē ſalomonē in dyade
mate.quo coronauit eū mater ſua in die deſponſatiōis il
lius vn̄ feſtū huius coronationis canit noſter pſaltes in h̄
pſal.⁊ eſt ſenſus tituli (pſ.) iſte eſt ipſi (dauid).i.attribui
tur xp̄o ⁊ eſt agēs de h̄ qd̄ factū ē (qñ reſtituta eſt terra)
iudee vl' eccl'ie vl' ſue carnis i reſurrectiōe.Primo eñi filij
ſui.ſ.iudei abſtulerūt ei terrā crucifigētes eū ſ poſtea ipo
reſuſcitato reſtituta eſt q2 ⁊ iudea credidit pro p̄te ⁊ eccle
ſia cōgregata eſt ⁊ caro eius immortalitate ditata eſt.In
tentione monet ad exultationē.Modus hiptitus eſt.pſ.
Primo v̄tules xp̄i deſcribēs oſtēdit oia ei reſtituta ⁊ ydo
latras arguit.Secūdo oſtēdit quāta poſt reſurrectionem
ſit exultatio quā nec p̄ſecutio interrūpit cōmendat ergo.
xp̄m p̄mo a manifeſtatione regni cū dicit (dñs).ſ.xp̄us il
le q̄ abiectus fuerat ⁊ crucifixus (regnauit) a ligno.i.rex A
eſſe innotuit qñ a mortuis reſurrexit.ſcd̄o cōmendat euꝫ Allegorice
q2 leticia ment' regit regnū ſuū.vnde dicit (exultet terra) de xp̄i regno
id eſt habitātes in ea q2 ſunt ſub tali rege Eccli.x.Beata p fidē icar
terra vbi rex nobilis.Tertio cōmēdat eū a dilatatione re nationis.
gni cū dicit (letēt̄ iſule multe).q.d.nō tm̄ in terra plana
regnat ſed etiā in inſulis maris ad ipſos eñi p̄uenit fides
eius vn̄ ⁊ ipſi exultent ſicut ⁊ alij:immo pluſq̄ alij q̄a ta
lia loca ⁊ habitantes in eis frequētius ſolēt habere dños
tyrannos ⁊ pyratas:vn̄ (letent̄ inſule multe) in q̄bus iſte
bonus dñs regnauit:vel (inſule multe ſunt) multe eccle
ſie ſicut eñi inſula tundit̄ fluctibus ita eccleſia fluctibus p
ſecutionū nō tamē ſubmergit̄ ſ fluctus venientes frangit
p patientiā ſanctorū.Quarto cōmendat xp̄m regē ab ex
cecatione inimicorū cū ſubiungit.

Nubes et caligo in circuitu eius iuſticia 2 B
et iudicium correctio ſedis eius. Per q̄ reg

Nubes ⁊ ca.in circū.eius).inimicis eius q̄ ſunt in cir nauit ⁊ reg
cūitu rotantes ⁊ ad ipm nunq̄ p̄uenietes eſt obnubilatio nat xp̄s in
⁊ excecatio.Jo.j.Lux in tene.lucet ⁊ tene.eā nō cōprehē homine.
derūt.Poſtea oſtēdit p q̄ regnat xp̄s in homie.Primo p
diſcretā penitentiā:vn̄ dicit (iuſticia).i.pnia p quā punit̄
ſe homo (⁊ iudiciū).i.diſcretio (correctio ſedis tue).i.ti
bi p̄parant ſedē.⁊ ſi q̄d indignū vel immundū inueniunt
corrigūt vt in eo corde homis regnet ⁊ mutat pſonā in ſi
gnū familiaritatis ſicut ſupra.Cū inuocarē exaudiuit me
deus iuſticie mee:in tribula.dila.mihi.Scd̄m p quod re
gnat ⁊ regnauit in cordibus hoim eſt charitas de q̄ dicit.

Ignis ante ipſum precedet:et inflamma 3
bit in circuitu inimicos eius.

Ignis).ſ.charitatis (añ ipm p̄cedet).i.faciet ei locū de